

SETKÁVÁNÍ

BRNEŇSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

2

Není dobré člověku býti samotnému

Na toto biblické slovo jsem si vzpomněl při silvestrovské bohoslužbě – nikoli ovšem v souvislosti se vztahem mezi mužem a ženou, jak to má na mysli první kniha Mojžíšova. Tu bohoslužbu jsem totiž sloužil bez spoluúčasti starších při ohláškách a přímluvách. Podobná představení jednoho muže jsou v Blahoslavově domě naštěstí velmi neobvyklá. Nářky, že bohoslužebná shromáždění v naší církvi zpravidla „táhne“ pouze jeden člověk, zatímco ostatní přítomní jsou jen pasivními diváky, u nás nemají opodstatnění. Tím více jsem ten poslední den v roce cítil jakousi divnou samotu.

Jistá samota k víře patří. Před Bohem se každý z nás zodpovídá sám. Nikdo nás v tom nemůže nahradit. A nikdo – kromě toho jediného Prostředníka – nás nemůže zastupovat. Žádné lidské instance - ani církevní, ani jakékoli jiné – tuto roli plnit nemohou.

Bratři katolíci nám někdy předhazují, že reformace příliš jednostranně vyzdvihla osamocenost před Bohem. A stala se tak prý dokonce matkou (možná nechtěnou) současného vypjatého individualismu. Nemyslím si, že to tak je. Přesvědčit se o tom může každý, kdo trochu poznal církev, jež z reformace vzešly. Při všech rozdílnostech mezi nimi je jejich společným znakem důraz na obecnost ve víře. Před Boží tváří jsme sice nezastupitelní; avšak to neznamená, že jsme před ní zcela sami. Stojíme před Pánem ve společenství lidu, který si povolal. To společenství nás podpírá. Smíme se v něm sdílet, modlit se jeden za druhého, nést jedni druhých břemena.

Zvláště silně jsem si to uvědomil při své farářské ordinaci. Možná nejsilnějším jejím okamžikem bylo požehnání, kterého se nám dostalo od všech přítomných farářů a farárek. Zde nešlo jen o vyslání na cestu služby. Společné požehnání zároveň dávalo na srozuměnou: stáváš se jedním z nás. Nejsi jen osamělý dělník na vinici Páně se strašlivým břemenem odpovědnosti. I se svým svěřeným úkolem zůstáváš ve společenství – nejen svých kolegů a kolegyň ve farářské službě, ale i všech ostatních bratří a sester, kteří jsou ti nablízku, zvláště pak ve sboru. Oni nejsou jen tvoji posluchači, ale také tvoji spoluslužebníci, Kristovi spoluúčedníci. Toto vědomí dokáže v oné ordinační osamocenosti velmi pomoci.

Je poměrně těžké vysvětlit nevěřícím, k čemu vlastně potřebují církev. Že potřebují Boha, to by snad ještě uznali. Ale proč by si nemohl věřit každý sám soukromě? K čemu ještě nějaká instituce, v níž se musím s kýmsi podobně smýšlejícím sdružovat? Místo sáhodlouhého věroučného vysvětlování je možná nejlepší odpovědí to společenství samotné. Kdo je nezakusil, těžko může zvnějšku soudit. Církev není ideální a vzorovou lidskou komunitou. Ale může být prostorem, kde člověk smí okoušet něco z Božího bezpodmínečného přijetí. Smí tu být tím, kým skutečně je – i se všemi svými slabostmi a nedostatky, se vším, co si s sebou vleče na své pozemské pouti. Smí tu být – a zároveň na to nebýt sám. Církev jistě je a má být mnohem víc – ale i toto stačí, aby měla na tomto světě smysl.

Ondřej Kolář

POZVÁNÍ

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA EVANGELICKÉ AKADEMIE

Den otevřených dveří: 5. února 2009 od 10:00 do 17:00 hodin

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie, Šimáčkova 1, 628 00 Brno
Pro školní rok 2009/2010 připravujeme studium ve dvou oborech:

- 53-41-M/007 Zdravotnický asistent – čtyřleté denní studium ukončené maturitní zkouškou
- 53-41-H/002 Ošetřovatel – tříleté denní studium ukončené závěrečnou zkouškou s výučním listem

Tel/fax.: 542 212 979, e-mail: cszs@eabrno.cz, <http://www.eabrno.cz>

Brno I

Nejpřednější stráž lidského pokolení v kolíbcce jest.

J.A.Komenský

Bývává už i v našem sboru poslední dobou zvykem, že část bohoslužeb je věnována dětem. Aby i ony měly podíl na bohoslužbách sboru. Aby pak mohly, s o to větší radostí a těšením, jít do nedělní školy, naši faráři mají pro ně přichystáno vždy pár vřelých slov a často i písničku. Ostatní členové shromáždění díky tomu vědí, jaké téma se v nedělní škole probírá.

Čtvrtou adventní neděli měly děti tuto chvíli o trochu delší. A ukázaly celému sboru, v čem že „nejpřednější stráž lidského pokolení a naším nejdražším klenotem pro nás a pro Boha“ jsou. S pomocí učitelů nedělní školy nacvičily vánoční hru *Ludka*

Rejcherta *Loď naděje* a pomohly nám, abychom se i my, dospělí, více přiblížili k „Božím dětem“. ...Nebo dítě narodilo se nám, syn dán jest NÁM... Kdo to je pro nás? „Chlapečku můj, květinko vyrostlá z lásky, zas pláču štěstím, když hladím ti vlásky, protože možná tys právě zaslíbený, možná právě tys vyvolený, abys vykoupil svět...“

Vzpomínám si na svoje dětská léta, kdy jsem měl kdesi v Čechách při vánoční slavnosti v upoceně ruce na papírku napsaný veršík. A nevěděl, proč a co vlastně říkám. A měl veršík, pokud možno, zarecitovat. V ten vzácný čas vánoční hry, kterou nám děti zahrály, *Mojžíš* (ústly Kryštofa Michala) říká: „Půjdem dál, i když se moře pění, váš Pán je silnější... Hle ruku pozvedá a všechno mění... A lodník (malý David Lipenský) dodává: A tak se nebojme o loď na širém moři, na lodi *Naděje* se zpívá z plných plic...“

Možná, že tu a tam zapraskaly mikrofony (někoho tak nemuselo být chvíli slyšet), že tu a tam někdo mluvil tišeji, jiný příliš nahlas, to není důležité. Pro tyto drobnosti bychom si neměli nechat ujít skutečnost, že to byla vůbec první vánoční hra, provedená v prostorách našeho Červeného kostela (obdobně jako u nás nedávno při hudebních nešporech byla vůbec poprvé provedena opera - *Kristov dotyk*). Neměli bychom pominout, že třeba právě tyhle děti jsou nadějí tohoto světa, našeho sboru.... Díky. Halelujah.

Víta Rybárik

Brno II

Do Blahoslavova domu zavítala v předvánoční neděli početná skupina čertů. V představení "Dábelské Vánoce" od Zdeňka Šorma nám názorně ukázali, jak se jim dařilo svádět lidi - například na cestě do zaslíbené země. Přes nepopiratelné úspěchy však jejich mise skončila neúspěšně...

Vánoční hra v Husovicích

Bohdan Mikolášek: Čtyři světla pastýře Šimona, režie (hudební i divadelní): Hana Sedláková

Brno – Židenice

Jako každý rok i letos děti nacvičily vánoční hru, kterou v Židenicích předvedly na čtvrtou adventní neděli 21. prosince. Letos to byla „Žebrácká opera aneb Boží dílo pro žebráky“. Celou hrou nás provázeli tři žebráci, Skuhral, Brblal a Nenasyta, kteří neustále, stejně jako kolikrát i my sami, reptali a stěžovali si na to, že na ně Pán Bůh „kašle“. Jejich reptání podporoval Lucifer. To, že Pán Bůh myslí i na ně, se snaží žebrákům dosvědčit anděl Gabriel. Postupně jim vypráví známé biblické příběhy – o Adamovi a Evě a vyhnání z ráje, o mládencích v peci ohnivě, podobenství o marnotratném synovi. Jednotlivé příběhy byly proloženy písněmi, které děti zpívaly za doprovodu „náhodného hudebního seskupení“.

Když už Gabriel neví jak dál, jak dosvědčit Boží lásku, přichází na scénu Josef a Marie s narozeným Ježíšem a slyšíme: „Byly to však naše nemoci, jež nesl. Naše bolesti na sebe vzal. Svým bytím byl roven Bohu, ale na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí... trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben. Sestoupil do pekel...“ A na to se žebráci ptají: „Ale proč? Proč to udělal?“ a Gabriel odpovídá:

„Vždyť jsem vám to na začátku říkal. Protože vás má rád. Chce vám být nablízku. Chce, abyste věděli, že o vás stojí!“ Nakonec jsme spolu s dětmi radostně zpívali písničku Dál přece nejdeme sami.

Miroslav Maňák

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

Jan 15,16: Ne vy jste mne vyvolili, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce.

Když před pár lety byl synod naší církve na rozpacích a nikdo nevěděl, jak ze slepé uličky, povstal jeden z učitelů bohoslovecké fakulty a dal návrh na další postup. Rozpaky totiž vznikly z toho, že nikdo nechtěl kandidovat na odpovědné místo v církvi. Byly desítky navržených jmen – a všichni jeden po druhém odmítali; netroufali si, nebo se báli břemene starostí a kritiky od druhých. Ten učitel bohosloví (nyní mezitím už děkan) řekl: Zřejmě nikdo necítí *vocatio interna* (povolání, pociťované ve svém nitru), zkusme tedy *vocatio externa* (povolání uložené zvenčí, druhými). Synod pak udělal průzkum mínění, ze kterého se ukázalo, kdo má největší důvěru, a patřičný

bratr chtě nechtě, pod tlakem mínění většiny, svůj úřad přijal. Jsou taková povolání, na která se cítíme, ba do kterých se hrneme, jsou jiná, do nichž nás vnější tlak – druzí lidé, okolnosti – nějak donutí, i když se třeba vzpíráme.

Do kruhu Ježíšových učedníků se nikdo ctižádostivě nehrnul, všichni uslyšeli jen prosté: pojď za mnou! Ale nečteme ani, že by se zdráhali, že by se na to necítily, že by odmítali a nechali se přemlouvat. Asi to pro ně také nebylo jednoduché, snad dostali nějakou chvíli na rozmyšlenou, i když ještě nemohli tušit všechny důsledky. Ale to, že nám záznamy evangelia o tom dávají tak strohou zprávu – ihned zanechali sítě a šli za ním – tím nám Písmo dává najevo, že jsou rozhodující, klíčové okamžiky, kdy jde stranou všechna legrace. Chvíle, kdy by bylo zradou váhat, uhýbat, vymlouvat se. Chvíle, kdy se odpovědi před Bohem nevyhneme. Jestli učedníci měli čas na rozmyšlení, není důležité.

Učednictví není totéž co apoštolát, ač to byl okruh týchž mužů, kteří byli k obojímu povolání. Byli nejdřív učedníky, žáky a průvodci Ježíšových pozemských kroků. Kdežto apoštolové, nositeli poslání, se stali teprve, když je vzkříšený Kristus pověřil posláním. Tíž evangelisté také zaznamenávají, že Ježíš vyslal Dvanáct na zvláštní cesty se zvláštními úkoly. To chápeme jako zvláštní přípravu, jakýsi trénink, výbavu na to, co bude posléze jejich úkolem. Těžisko apoštolátu však bylo až po Kristově vzkříšení.

Nikdo z nás není ani nebude apoštolem. Jejich počet i jejich úkol je uzavřen, vykonán, naplněn. Učednictví Ježíšovo je však otevřeno všem generacím. A to se v úkolech velmi různí. Každý jsme Bohem nějak – volání nebo povolání? Určitě volání. Zda povolání, to už je na nás, zda poslechneme. Kristus podnes povolává učedníky, ale ne jako neživé loutky, jimiž on manipuluje. A zda my se dáme povolat, zda se těmi učedníky stáváme, to je věc dvoustranná, to je interakce mezi Kristem a námi. My jsme jej nevyvolili, ale on vyvolil nás. Netroufám si říci, že někdo z nás tím učedníkem v plném slova smyslu je a zůstává. Ale troufám si říci, že někteří z nás se jimi, alespoň ve svých lepších chvílích, stávají.

Když Ježíš oslovoval své učedníky po prvé a oni přijali, muselo se v nich cosi ozvat. To povolání zvnějšku muselo mít přece jen ozvěnu zevnitř, jinak by pozbylo váhy. Bylo to tedy *vocatio externa*, avšak doplněné tím interním. Vyvolení Kristovo je naplněno, když v nás rezonuje. Když necháte strunný nástroj stát nečinně v koutě, ale v jeho blízkosti se ozve silný zvuk, jeho struny se také rozezní.

Biblické poselství o učednictví je výzvou k tomu, abychom na sebe brali odpovědnost. Je mnoho případů, kdy lidé váhají převzít nějaký úkol. Ale pak, když jej převezmou, nelitují. Bezpochyby by se většina z nás zdráhala mluvit o své práci, svém pověření a své odpovědnosti, kterou ve všední dny neseme, jako o povolání Kristovu. Ale ani on, Kristus, od nás nechce bombastické výkony, o kterých se ví, o kterých se mluví jako o cti. Obyčejně nás volá k všední odpovědnosti. Nuže ať se v nás ty struny Boží slávy rozezní třeba jen tím, že své břemeno ponese s radostí. Tak nás dají do pohybu, abychom nesli jeho ovoce.

MODLITBA

Svatý Bože a nebeský náš Otče, zaslechli jsme Tvé slovo. Porozuměli jsme, že ono není jen sdělením, jen další informací, ale že je zároveň Tvým zavoláním. Příklad Ježíšových učedníků nás dojímá i zavazuje. Tak Tě prosíme, odpouštěj nám naši váhavost, uhýbavost a neochotu k následování. A dávej nám i svého Ducha, abychom se stávali věrnějšími učedníky a aby naše obecenství zřetelněji svědčilo o Tvé slávě. Amen

Autorem pobožnosti je Blahoslav Hájek, který se narodil v Brně v roce 1935. Působil jako farář mj. v Nuslích, Karlových Varech, v Praze u Klimenta a v letech 1992-1998 jako senior pražského seniorátu. Nyní vypomáhá ve sboru v Pečkách.

NAŠE SBORY

Sázava

Sázavský sbor leží v horáckém seniorátu přesně na pomezí Čech a Moravy v srdci Českomoravské vysočiny. Dnes zahrnuje přes 30 obcí, včetně měst Žďár nad Sázavou a Přibyslav. Je to sbor toleranční. Ve svých prvopočátcích byl spojen se sousedním Krucemburkem (Křížovou, která je dnes součástí vedlejšího seniorátu poličského). Roku 1783 se v Sázavě našlo 131 osob evangelického vyznání,

což bylo ovšem pro založení sboru málo. Sázavští se tedy uchýlili právě do luterského Krucemburku, luterský způsob bohoslužby však jejich helvítské povaze příliš nevyhovoval. Proto se spojili s Horní Krupou a společně vytvořili roku 1784 vlastní reformovaný sbor se sídlem v Sázavě. Zde byl také během tří měsíců roku 1785 postaven modlitební dům – ve srovnání s jinými tolerančními modlitebnami odlišný svou půlkruhovou apsidou, díky níž se tato stavba bez věže (která byla přistavěna přesně o 100 let později a osazena dvěma zvony) přece jen podobala alespoň v něčem více kostelu než stodole. To vše díky benevolentní polenské vrchnosti, která darovala také 12 lip vysázených okolo kostela, z nichž dvě ještě stále stojí.

V roce 1790 přibyla církevní škola, v roce 1848 fara. Vznikl tak malebný vysočinský areál s útulným kostelíkem ve svém středu, který je od roku 1953 zapsán v seznamu kulturních památek ČR. Prvními kazateli byli Maďaři z Uher (Jan Bodnar a Mikuláš Toronay), po nich byl sbor přes 30 let neobsazen

(1791-1825). V roce 1869 se osamostatnila Horní Krupá, 1919 vznikla kazatelská stanice ve Žďáru nad Sázavou, 1941 v Polné (ta přešla roku 1962 pod sbor v Jihlavě) a 1942 v Přibyslavi. Ve Žďáru byl v roce 1978 vybudován sborový dům, který slouží dodnes.

V současné paměti sboru je ve velké úctě chována řada farářů, kteří v Sázavě působili v posledních několika generacích a hluboce se zapsali, a to nejen proto, že sloužili věrně dlouhou dobu, průměrně téměř 20 let: senior Emil Pokorný (+1943 v Terezíně), Vladimír Doule (1949-1971), Jan Čapek (1971-1989) a Jan Široký (1990 – 2007). Současným farářem je od roku 2007 Petr Gallus, kurátorkou je už řadu let Eva Štouračová.

Dnes má sbor asi 550 členů a v seniorátu se řadí k těm větším. Bohoslužby jsou každou neděli dvoje, ve Žďáru a v Sázavě, jednou měsíčně pak také v Přibyslavi. Celková účast na bohoslužbách se pohybuje okolo 70 - 80 lidí, pro děti je vždy připravena nedělní škola, ačkoli brát s sebou děti na bohoslužby stále ještě není zcela zaběhaným zvykem. Každou první neděli v měsíci a ve svátky slavíme Večeři Páně.

Během týdne se pravidelně scházejí všechny generace: Každý týden se vyučuje náboženství ve Žďáru i v Sázavě, kterého se účastní asi dvacet dětí. Jednou za čtrnáct dní se koná biblická hodina, jednou měsíčně setkání střední generace, na které jsou zváni nejrůznější hosté. Dvakrát měsíčně se schází mládež, dvakrát až třikrát do roka mládež z různých koutů seniorátu i koutů jiných. Jednou za měsíc se konají bohoslužby v domově důchodců ve Žďáru. Konfirmace bývá zhruba jednou za dva roky, počet konfirmandů kolísá mezi dvěma až osmi mladými lidmi. Zajímavé a oblíbené jsou biblické hodiny po rodinách, které se konají pravidelně v zimním období už asi 100 let. Je to specifikum zemědělského kraje, kde se evangelíci za dlouhých zimních večerů, kdy na polích leží sníh, scházeli a scházejí v pohostinných domácnostech řady členů sboru k biblickým výkladům a vzájemnému sdílení. Sbor pravidelně pořádá v kostele pěvecké, varhanní i jiné koncerty, v únoru 2009 se chystáme v sázavském kulturním domě uspořádat 1. horácký bál.

Sázavský sbor má dva partnerské sbory, v holandském Harenu a ve slovenské Nitře, s nimiž se každý rok velmi družně navštěvujeme.

Nejen aktuální sborové dění je možné nalézt na webových stránkách sboru na adrese sazava.evangelnet.cz. Budete-li mít někdy cestu okolo – ať už autem, pěšky, na kole či na lyžích, rádi vás uvítáme!

Petr Gallus

Dodatek redakce:

V myslí pamětníků vyvolává každá zmínka o Sázavě také vděčnou vzpomínku na evangelický chatový tábor, vybudovaný po válce ve zdejší přírodě pro prázdninové biblické semináře brněnské mládeže. Sázavský sbor mu poskytoval ve fázi stavby i v době kurzů neocenitelné zázemí. Společné pobyty pod vedením dr. Jana Vondry se tu konaly od r. 1946 do r. 1955, kdy středisko muselo tento prostor vyklidit a vyhledalo si nové tábořiště - na Blažkově.

Splněný sen

Začátkem tohoto roku bude uveden do úřadu první černošský prezident Spojených států amerických Barack Obama. Je to splnění nadějí a snů, ve které doufal Martin Luther King, vůdčí osobnost černošského hnutí za svobodu. Coretta Scotty Kingová, jeho manželka, uveřejnila ve své knize *Můj život s Martinem Lutherem Kingem* projev, který přednesl v srpnu 1963 při demonstrativním pochodu na Washington.

Pravím vám dnes, že přes všechny nesnáze dneška i zítřka si stále ještě uchovávám svůj sen. Je to sen, který vyvěrá z kořenů amerického snu. Sním o tom, že tento národ jednoho dne povstane a pochopí pravý smysl svého vyznání: Považujeme za samozřejmou pravdu, že byli všichni lidé stvořeni jako sobě rovní. Sním o tom, že jednoho dne budou spolu moci usednout synové někdejších otroků se syny někdejších otrokářů ke stolu bratrství. Sním o tom, že jednoho dne i stát Mississippi, v němž nyní sálá žár útlaku, se promění v oázu svobody a spravedlnosti.

Sním o tom, že budou moje čtyři malé děti jednou žít v zemi, kde je lidé nebudou soudit podle barvy pleti, nýbrž podle charakteru. Sním o tom, že se jednoho dne všechna údolí povznesou a všechny hory a kopce sníží.

Nerovná místa se urovnají a křivé cesty se napřímí. S touto vírou se vracím zpátky na jih. S touto vírou dokážeme z hor zoufalství vytesat balvany naděje. S touto vírou dokážeme společně pracovat, společně se modlit, společně zápasit, společně chodit do žaláře a společně hájit svobodu, protože víme, že jednoho dne budeme svobodni. ... Když dáme hlasu svobody znít ze všech městeček i vesnic, z každého státu i města, přiblížíme den, kdy všechny děti Boží, černoši i běloši, židé i pohané, protestanté i katolíci, se dokážou vzít za ruce a zazpívají slova starého černošského spirituálu: „Konečně svobodni! Konečně svobodni! Veliký, všemohoucí Bože, konečně jsme svobodni!“

Josef Hanák

Kurzy Alfa 2008 ve sboru Brno I

Na otázky odpovídalo celkem 9 hostů, jednotlivé dopovědi jsou odděleny hvězdičkou

1. Jak jste se o kurzu Alfa dozvěděli?

Dovedla mě sem kamarádka, která je zde moc spokojená. Před lety jsem viděla plakát v tramvaji, ale neměla jsem odvahu přijít. * O kurzu Alfa jsme se dozvěděli od přátel. (4x) * Na ulici jsem dostal letáček. * Díky inzerátu v tramvaji. (2x) * Z internetu (2x) * Pozvánka do poštovní schránky.

2. Co se vám na kurzu líbilo?

Všechno! Jsem vděčná za J. Grubera, za jeho přátelský přístup, za Pavlu a za Zdeňka, že se o mě starají, a za večere a za sbor, za to, že jste vůbec tady. Děkuji. * Diskuse a zpěvy. * Hudební doprovod, úroveň, přednes, obsah * Líbilo se mi všechno. * Přívětivý přátelský vztah. * Velebný zpěv náboženských písní. * Skvělé přednášky p. faráře Grubera, hudební program mládeže, pěkná vstřícná atmosféra, přátelské chování, mnoho mladých lidí, možnost vzít si vytištěnou přednášku.* Různé pohledy, cítění Boha ústy různých lidí. * Výborné přednášky pana Jiřího Grubera, slečny farářky Romanky, osobní pohovory paní Pavly, pěkné diskuse po přednášce, nabídka písemných materiálů o ČCE.

3. Co na vás působilo negativně?

Nic, co by mě nějak zarazilo nebo ovlivnilo na výsledku negativně, jen vyšli na povrch mí umínění démoni, kteří mně rozplakali, což je skvělé. * Používání a citace frází v odpovědích na otázky. * Moc teplo v místnosti a vzduch. * Nic na mě negativně nepůsobilo. (2x) * Stěhování do jiné místnosti po přednášce * Občas se objevily nějaké rozepře při debatě u stolu. * Hodinová přednáška o ďáblu, satanu.

4. Co vám na kurzu chybělo?

Nic. (8x) * Srozumitelné odpovědi (občas).

5. Pomohly vám tyto večery ve vašem hledání smyslu života a víře v Boha?

Moc mi to pomáhá nalézat odpovědi, přestat se bát věřit. Potvrdila jsem si to, co jsem věděla a bála si to přiznat. Nalézám to, co hledám, ale s tím i pochybnost. * Doufám, že ano * Ano, dozvěděl jsem se věci, o kterých jsem neměl ponětí. * Ano, uklidňují mě. * Částečně, smysl života mi byl jasný už dříve. * Ano (2x) * Ano, hlavně přednášky a různé zážitky jiných. * Byla to příjemná inspirace v podání reprezentantů sboru ČCE Brno.

6. Doporučovali byste nějaké změny při příštím pořádání těchto kurzů?

Ne, tak jak to je, je to skvělé. Moc děkuji Vám i Pánu Bohu, že jste, a drží mě to, ať jsem kdekoliv. * Srozumitelnější odpovědi, když použiji citaci, chtělo by to vysvětlení. * Ne (3x) * Aby stále pokračovaly a dozvěděli se o nich další a další lidé, aby se dozvěděli více. * Myslím, že kurzy jsou promyšlené, výborné, určitě osloví zúčastněné. Nemám tolik znalostí a zkušeností, abych mohla doporučit změny. Pro mě bylo všechno velmi krásné. Děkuji vám za kurz Alfa, byl velice přínosný, inspirativní.

MUŽI ČESKÉ REFORMACE

Petr Payne (1380? – 1456)

Angličan, v Čechách zvaný mistr Engliš. Vystudoval univerzitu v Oxfordu, tam se stal i mistrem. Jako teolog se rozhodně přihlásil k Viklefovi a byl ve styku s českými studenty, kteří přicházeli do Oxfordu především kvůli Viklefovým spisům. Také v Anglii se schylovalo ke střetu mezi církví a reformisty. Boj to byl tvrdý a dlouhý, reformně orientovaná oxfordská univerzita trvala na svém právu svobody názoru. Nakonec konzervativní církevní instituce nátlakem prosadila svou v celé zemi, s neoblomnými vyvolala soudní procesy a pokud je nedonutila k odvolání, byli prohlášeni za kacíře, někteří dokonce popraveni. Paynovi se podařilo uniknout a posléze z Anglie uprchnout. V roce 1415 se dostal do Prahy, kde byl radostně přijat dávnými přáteli z Oxfordu. Ihned se zapojil do reformního hnutí, blízcí mu byli především Mikuláš z Drážďan a Jakoubek ze Stříbra. Stal se tu váženým teologem a po dvou letech i členem profesorského sboru pražské univerzity. Pro husity byl nepostradatelný i v diplomatických službách, protože kromě rodné angličtiny a samozřejmé latiny ovládal i němčinu a francouzštinu.

Jako delegát se zúčastnil řady jednání husitských poselstev. Roku 1429 byl mluvčím delegace ke králi Zikmundovi do Bratislavy. V Basileji se stal jedním z hlavních členů husitské delegace na jednání koncilu o čtyřech pražských artikulech (1433). Své umění diplomatické prokázal však i na domácí půdě při častém hledání smíru mezi tábořskými a pražskými teology. Ačkoliv mu byli nejbližší táborité, hledal vždy cesty ke smíření obou zneprátelených husitských bratrstev. Tak se stalo i před bitvou u Lipan (1434), ale nedosáhl úspěchu. Zúčastnil se bitvy na straně sirotků, nepadl, dostal se do zajetí, odkud byl však vykoupen svými příznivci.

Kostel řádu dominkánů v Basileji, kde probíhala jednání koncilu

Vyhlášení kompaktát r. 1436 v Jihlavě mělo přinést mír v zemi, na jedné straně zaručit určitou svobodu vyznání, na druhé pak přijetí Zikmunda za krále. V této nové situaci se Payne přidal na stranu Jana Rokycany, zvoleného arcibiskupa církve podobojí, k nelibosti táboritů. Paynovo postavení v zemi však nebylo dobré. Král Zikmund s ním měl nevyřízené účty, využil vhodné příležitosti a vypověděl ho ze země. Payne ale neodešel a skryl se u přátel v husitských městech. Také Rokycana, který nebyl nikdy jako arcibiskup králem ani katolíky uznán, musel odejít z Prahy. Král, snažící se prosadit svoji představu kompaktát, klid zemi nepřinesl, naopak vzbuzoval stále větší odpor. Nakonec musel Prahu rychle opustit a cestou do Uher na Moravě zemřel. Payne byl při jedné z cest zajat katolickým šlechticem, který se na něm chtěl obohatit a za jeho propuštění požadoval značné jmění. Ve vězení strávil dva roky, než se podařilo táboritům jej vykoupit. Po propuštění se znovu věnoval svému poslání být prostředníkem mezi husitskými stranami. Poslední velkou cestou bylo Rokycanovo poselství do Cařihradu r. 1451 k východní církvi ve snaze navázat bližší spolupráci. K té však nedošlo. Poslední léta prožil Payne v klášteře na Slovanech, kde ho často navštěvoval Rokycana, s nímž se spřátelil. Tady se také poznal s hospodářským správcem kláštera Řehořem, pozdějším zakladatelem Jednoty bratrské. O tom však někdy později.

Ladislav Hájek

Diakonie ČCE – středisko v Brně; pobočka Letovice

Provoz letovického centra denních služeb převzalo brněnské středisko Diakonie ČCE po o. s. Agapé v září 2007. Stalo se tak za „pět minut dvanáct“, poté, co se správní rada střediska po jistém váhání rozhodla vyslyšet prosbu Petra Kotoučka, vedoucího o. s. Agapé, o převzetí provozu sociálních služeb. Po projednání s dozorčí radou střediska bylo schváleno rozšíření brněnského střediska o letovickou pobočku. Pro převzetí tehdy hovořily dva zásadní argumenty: především to byl zájem klientů o zachování služeb a dále výborné zázemí, které zde Agapé pro své klienty svou pílí s pomocí různých sponzorů vytvořilo. Proti byla především skutečnost nejistého financování služby a rychlost celé akce. Otázka financí byla vyřešena za pomoci představitelů města Letovice a Jihomoravského kraje, a tak se brněnské středisko do letovického „dobrodružství“ pustilo. Důležitým momentem, hovořícím pro převzetí těchto sociálních služeb, byl také fakt, že středisko našlo své zázemí a podporu ve vanovickém sboru ČCE.

Naši letovičtí klienti jsou dospělí lidé s mentálním a kombinovaným postižením. K tomu, aby zvládali běžný způsob života, potřebují pomoc jiné osoby. Někdy radu, někdy vedení, někdy uspořádání denního programu, někdy konkrétní fyzickou pomoc - někdy více, někdy méně.

Agapé provozovalo v budově na Alšově ulici denní stacionář a tzv. modelové chráněné bydlení. V denním stacionáři absolvovali klienti program přes den a v modelovém chráněném bydlení mohli bydlet od pondělí do pátku. Diakonie převzala pouze provoz stacionáře, jež provozuje jako tzv. „centrum denních

služeb“ (CDS), kde klienti tráví čas mezi sedmou hodinou ranní a půl čtvrtou odpolední. Pro klienty je zde denně připravený program, který se naši letovičtí pracovníci snaží vymýšlet tak, aby byl co nejpřiměřenější osobním potřebám klientů a aby současně podporoval udržování a rozvíjení jejich dovedností (jedná se např. o keramickou dílnu, dřevodílnu a další). V průběhu roku se pak naši klienti účastní nejrůznějších kulturních, společenských a sportovních akcí, včetně týdenního rekreačního pobytu. Zaměstnanci také podporují klienty při každodenní péči o vlastní osobu (predevším pomoc s hygienou) a v centru dostanou také oběd. Do krátkého článku není možné uvést všechny

činnosti, které klienti v našem centru provozují, pokud budete mít zájem, jste všichni srdečně zváni na jeho návštěvu!

Snem našich klientů i jejich rodičů je, aby se od r. 2010 povedlo obnovit také pobytovou službu. Mělo by se jednat o chráněné bydlení, které by fungovalo celoročně každodenně a které by našim klientům umožnilo najít nový domov. Pro jejich rodiče by to znamenalo konec strachu o to, co bude s jejich dětmi, až už se o ně oni sami nebudou schopni postarat. Věříme, že se nám tento sen s pomocí Boží podaří uskutečnit.

Na závěr tohoto krátkého článku nezbyvá než poděkovat Vám všem, kteří naše letovické konání podporujete, a to ať finančně, svými modlitbami či jakoukoliv jinou formou, a poprosit Vás o věrnost v této podpoře.

Jan Soběslavský, ředitel střediska

O letovickém „Agapé“ (o.s. provozující zařízení pro děti s nejrůznějším postižením) jsem věděla snad od samého začátku. Zprvu jen zprostředkovaně, to když mne s jeho prací a službou seznamovala členka naší mládeže, která tam nějaký čas pracovala. Pak jsem poněkud ztratila kontakt, když se nám začala rozrůstat rodina... Pak přišlo několikrát stěhování – ale protože se vlastně už skoro 20 let „točíme na pětníku“, padlo mi to letovické „Agapé“ nejprve znovu do zorného pole a do oka, posléze i do srdce.

Náš současný (vanovický) sbor je velice diasporní (to čtenář „Setkávání“ ví z nedávného článku), ovšem pro svou práci mu mnohde scházejí vlastní prostory. A tak jsme se při hledání vhodných prostor v Letovicích dostali do kontaktu s vedením střediska. To nám prostřednictvím br. P. Kotoučka podalo pomocnou ruku, takže jsme v budově střediska, jehož klienti postupem času už dospěli, našli azyl. Konaly se tam biblické hodiny pro dospělé, konfirmační cvičení, své schůzky tam měla i mládež. Posléze se do úzkých z nejrůznějších důvodů dostal stacionář. A my jsme samozřejmě nemohli zůstat lhostejní. Díky odvaze současného vedení brněnské Diakonie a určitě taky proto, že té započaté práci drží palce sám Pán Bůh, může stacionář po menší pauze dál fungovat.

Náš sbor převzal nad prací v Letovicích patronát a učí se, co to znamená. Nám, kazatelům, se zpestřila práce. Každý týden míváme ve CDS pobožnost – a i když ne všichni klienti patří mezi křesťany, je zřejmé, že se na společné chvíle těší. Od začátku se pobožností účastní i zaměstnanci pobočky, takže vzniklo úžasné společenství. Měli byste slyšet, s jakou radostí se všichni připojují ke zpěvu, s jakým nadšením se chápou nejrůznějších hudebních nástrojů, s jakou pozorností naslouchají a zapojují se do rozhovoru (samozřejmě podle svých možností) a společných modliteb.

Naše kontakty jsou však ještě bohatší. Klienti byli už několikrát našimi hosty u nás ve Vanovicích. Společně jsme si zasportovali, zazpívali, společně jsme i grilovali... Zdá se mi, že spolupráci se sborem kvitují s povděkem i rodiče klientů. A jsem za tu práci vděčná.

Lenka Freitingerová, farářka spolupracujícího sboru ve Vanovicích

LIDÉ VE SBORU

Brno I

3.2.	Jaroslava Muchová	79 let
3.2.	Simeon Romportl	78 let
4.2.	Ester Kamínková	78 let
5.2.	Jiří Smolař	75 let
5.2.	Ludmila Šustrová	82 let
9.2.	Josef Gracias	83 let
15.2.	Jindřiška Jakubcová	81 let
15.2.	Luboš Muric	83 let
15.2.	Tereza Prokopová	20 let
17.2.	Jaromír Chmelík	90 let
20.2.	Blahomíra Ryšavá	80 let
21.2.	Pavel Smílek	50 let
24.2.	Jaroslav Černý	75 let
24.2.	Dolly Křížová	97 let
25.2.	Jana Vondrová	20 let
27.2.	Samuel Kyša	10 let
28.2.	Martina Rybníkářová	30 let
29.2.	Zdeněk Pilát	77 let

Rozloučili jsme se:

16.1.	Ing. Miroslav Šimek
	nar. 1933
19.1.	Aloisie Niedermayerová
	nar. 1910

Brno II

1.2.	Drahomíra Šafaříková	77 let
3.2.	Josef Havlík	78 let
3.2.	Věra Lipinská	83 let
3.2.	Anna Pohanková	81 let
3.2.	Osvald Putna	82 let
4.2.	Jaroslav Marek	77 let
5.2.	Libuše Hlucháňová	83 let
5.2.	Marta Kučerová	75 let
6.2.	Milada Ševčíková	86 let
10.2.	Dáša Horáková	79 let
12.2.	Věra Ondráčková	82 let
15.2.	Ludmila Malášková	85 let
16.2.	Darina Stejskalová	79 let
18.2.	Dagmar Dvořáková	83 let
19.2.	Josef Váně	84 let
19.2.	Noemi Zakopalová	79 let
22.2.	Zdena Procházková	85 let
27.2.	Libuše Sedláková	97 let
27.2.	Miroslav Šimek	83 let
27.2.	Marta Kompišová	76 let

Rozloučili jsme se:

7.12.	Darina Marková, Brno
	nar. 1915
13.1.	Jiří Klosowicz, Brno
	nar. 1925

**Mou cestu, Bože, řídíš, máš mnoho možností,
svým světlem ve tmách svítíš, jsi v naší blízkosti.
Tvou vůli nelze zmařit, své dílo dokonáš,
tvůj plán se musí zdařit, své věrné zachováš.**

P. Gerhardt 1653 (Evang. zpěvník, z písně 191)

Kavárnička v únoru

- 4. 2. Promluví prof. Miloš Dokulil.
- 11. 2. Uslyšíme kytarové kvarteto žáků brněnské konzervatoře.
- 18. 2. Sestra Drahuše Tkačíková z Jablonného nám přijede povědět o relikviáři sv. Maura, který je uložen na zámku v Bečově.
- 25. 2. Přivítáme bratra faráře Jana Pokorného a těšíme se na jeho vyprávění.

Ekumenická bohoslužba v Brně – Židenicích

V sobotu 7.2. v 17 hodin se sejde sbor ČCE v Brně - Židenicích k bohoslužbám s místní farností ř.k. církve v kostele sv. Cyrila a Metoděje na Gajdošově ulici.

Rodinná neděle ve sboru Brno I

Po společných bohoslužbách 15. 2. 2009 bude tentokrát studený oběd s teplou polévkou a odpoledne plné stolních her. Těšit se mohou jak úplně ti nejmenší, tak i ti nejnáruživější hráči. Přihlašujte se u Katky Cahlíkové telefonicky (nebo SMS) na čísle 608 714 287, popř. emailem: katka.cahlikova@centrum.cz

Sborový rozhovor Brně I

Náš rozhovor v pondělí 16. února v 19 hodin se bude týkat různých sekt, působících na našem území, jmenovitě pak scientismu. Hostem, který nás do problému uvede, bude kazatel CB ve Frýdku-Místku, bratr Petr Kučera, svého času spolupracovník Zdeňka Vojtíška. Místo: Opletalova 6, sál V. Pokorného.

Nešpor v Blahoslavově domě

V neděli 22. února v 17 hodin uslyšíme varhanní skladby v podání Hany Ryšavé a kázání Jaroslava Vítka. Jste srdečně zváni.

Plán sborových a seniorátních akcí v roce 2009

seniorát:

- 28. března presbyterní konference v Brně I
- 24. – 26. dubna školka mládeže ve Znojmě
- 7. června seniorátní rodinná neděle
- 14. června shromáždění Jeronymovy jednoty v Moravské Třebové

Brno I

- 9. března otevřená schůze staršovstva – projednání výroční zprávy
- 22. března výroční sborové shromáždění
- 1. – 3. května návštěva z Basileje
- 29. května Noc kostelů
- 21. června návštěva ze sboru ČCE v Nejdku
- 1. – 8. srpna sborový pobyt na Blažkově (příhlášky v kanceláři sboru)

Příprava nového zpěvníku

V roce 2000 vyšel „Dodatek“ k Evangelickému zpěvníku a v naší církvi se vcelku „ujal“. Skupina, která jej připravovala, chtěla provést sondu v církvi, zda a jaké písně budou naše sbory při bohoslužbách aktivně užívat. Z Dodatku se zpívá. Církev je tedy otevřená dalším písním, slovům i melodiím staletí starým i současným.

Synod v roce 2004 pověřil Miloslava Esterleho, aby vytvořil skupinu, která by dál pomalu shromažďovala písňový materiál, který by se jednou mohl stát podkladem pro případný nový zpěvník. Už další zasedání synodu pojmenovalo tuto partu „skupinou pro přípravu nového Evangelického zpěvníku“, každý rok po ní chce zprávu o činnosti, ale zatím nikdo nevyslovil žádné datum, kdy by se měl nějaký nový zpěvník vydat.

Skupina pro přípravu... stále je čas příprav. Sám si myslím, že je dobře, že žádný termín zatím nepadl, protože nikdo není tlačěn časem a věci je třeba prodiskutovat, více variant je zatím ku prospěchu, sami na sobě vidíme, jak se stále učíme, prostě pracujeme, co se kvantitativně týká, zřejmě pomalu. Doufáme, že o to odpovědněji. Scházíme se 4x-5x do roka k dvoudenním jednáním v různých koutech republiky. Posudte sami: Míla Esterle z Plzně, Lukáš Vendl z Prahy, Jan Keřkovský z Jihlavy, Ondřej Titěra z Miroslavi, Jiří Pejla ze Zlína, Daniel Heller z Pržna, Pavel Křivohlavý z Frýdku-Místku a celocírkevní kantor Ladislav Moravetz.

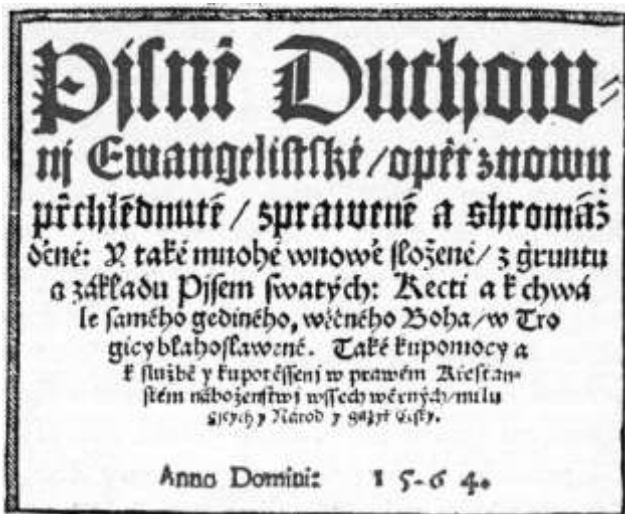

Krásná parta. Půl na půl muzikanti, laici a faráři, z měst i vesnic, ze sborů tradičních reformovaných i luterských, i ze sborů přestupových, atd. Když to zlehčím, pak je zastoupeno všechno: pivo, víno, slivovice i abstinenti. (Omlouvám se za vtípek, my při práci nepijeme.)

Nejkrásnější, nejnapínavější a zároveň nejtěžší na naší přípravné práci je vzájemný rozhovor. Když se v něčem nemůžeme shodnout, rozhovor trvá a

trvá a... a máme se rádi a vzájemnou úctu neztrácíme. Ale někdy jsou názory tak protichůdné – jak jen je v naší církvi možné. Zpíváme a modlíme se spolu a pracujeme. Proto věřím v dobrý konečný výsledek.

V tomto roce snad dokončíme práci nad sbírkou žalmů a žalmových písní. Už se to tak rýsuje, že církvi nabídneme k výběru písní víc než dosud, a přece ne všechny žalmy budou zastoupeny. Některé, pravda, zůstanou stranou, jiné zase budou ve více verzích. Žalmy celé, výňatky, parafráze, staré i moderní úpravy, jednohlasy, vícehlasy i kánony. Pro zastánce tradiční ženevské stopadesátky (ke kterým dosud patřím) to bude asi trochu překvapení, ale věříme, že se žalmy budou v církvi zpívat víc než dosud! A o to nám jde. Aby v budoucím zpěvníku bylo co nejméně stran, které zůstávají slepeny a nepoužívají se.

Při práci máme na stole snad všechny dostupné zpěvníky z celé Evropy, abychom těžce nehledali již vymyšlené a zároveň abychom se poučili z nedůsledností druhých. Měli jsme mezi sebou odborníky na staré tisky, znalce jazyka a poetiky, teology, sbormistry i varhaníky. Snažíme se stále učit a naslouchat. Máme církve rádi, víme, že veliký díl zbožnosti je ve zpívaných písních, a chceme, aby naše bohoslužba i osobní zbožnost byly upřímné, pravdivé, Pánu Bohu ke slávě a světu kolem nás na

svědectví. Dobře víme, že snad v ničem mezi lidmi neexistuje jeden názor a jedna zkušenost. Jedině v tom je jistota, že milostivý jest Hospodin, dlouho shovívající a mnohého milosrdenství. (Ž 103). Bez toho bych vám ani nemohl nic povídat o našich přípravách.

Ondřej Titěra

ZE SBORU BRNO - HUSOVICE

V našem sboru jsme zvyklí na dostatek nadaných muzikantů. Poslední dobou jsme však obzvláště hrdí na skupinu Poletíme? (ano, i s tím otazníkem), ve které máme docela silné zastoupení našich mládežníků. Téměř nejmladším členem této kapely je také trumpetista Jáchym Hájek, který nám pro vás poskytl následující rozhovor.

IC: Na úvod tě poprosím o několik statistických údajů o kapele, počet členů, jména, nástroje, atd., no zkrátka úvodní informaci.

JH: Kapela hraje v tomto složení: Rudolf Brančovský - banjo, zpěv, písničky Vojta Konečný - housle, zpěv, Jáchym Hájek - trumpetista, zpěv, Ondřej Hájek - piano, harmonika, Honza Beran - basa, Dan "Kačer" Černý - bicí, valcha.

IC: Jak se vlastně nazývá hudba, kterou kapela hraje a zpívá?

JH: My tomu říkáme banjo punk future jazz. Je to něco mezi Buty, Trabandem a Mládkem. Takový jednoduchý, chytlavý, veselý písničky.

IC: V kapele hraješ na trumpetu, kdy jsi na ni začal hrát?

JH: Na trumpetu jsem začal hrát myslím v roce 2001 na ZUŠ Jaroslava Kvapila, nevím to jistě, poněvadž jsem na ni přešel plynule z flétny. V současnosti se učím u profesora Pavlíčka, výborného trumpetisty a člověka.

IC: Jak ses vlastně dostal do takovéto kapely? Souvisí to se vznikem kapely samotné?

JH: Kapelu jsem založil společně s ostatními členy kapely v dubnu 2007, ale oficiálně fungujeme zhruba od začátku roku 2008, kdy jsme získali bubeníka Dana Černého (Hoochie Coochie Band), který nám skvěle sedl, a svým osobitým stylem kapelu po hudební stránce nasměroval tam, kde je nyní.

IC: Máte něco jako filozofii nebo vůdčí myšlenku vaší kapely? Nevím, jestli jsem se vyjádřil přesně ...

JH: No...vydělat na tom co nejvíc peněz. Dělán si srandu. Snažíme se, aby to lidi bavilo, a když se to daří, tak to potom baví i nás.

IC: Je náročné skloubit bohémský život kapely a život běžný?

JH: Řekl bych, že je náročnější skloubit bohémský život s normálním životem kapely. Což by šlo dokázat desítkama rozpadů slavných kapel, že...

IC: Má vaše kapela nějaké křesťanské nasměrování?

JH: Ačkoli jsme křesťané, za křesťanskou kapelu se nepovažujeme. Ale zkuste si tam to nasměrování najít, a třeba se vám to povede.

IC: Hráli jste už při nějaké zvláštní příležitosti?

JH: Tak například na srazu Harley-Davidson, kde bylo výborné publikum a atmosféra. Nebo v létě jsme vystoupili na srazu umělců v srdci rakouských Alp v Mittersillu. A nebo na střeše domu v centru Brna, kam jsme vylezli oknem před nějakou vernisáží, kde jsme měli zahrát pár písniček.

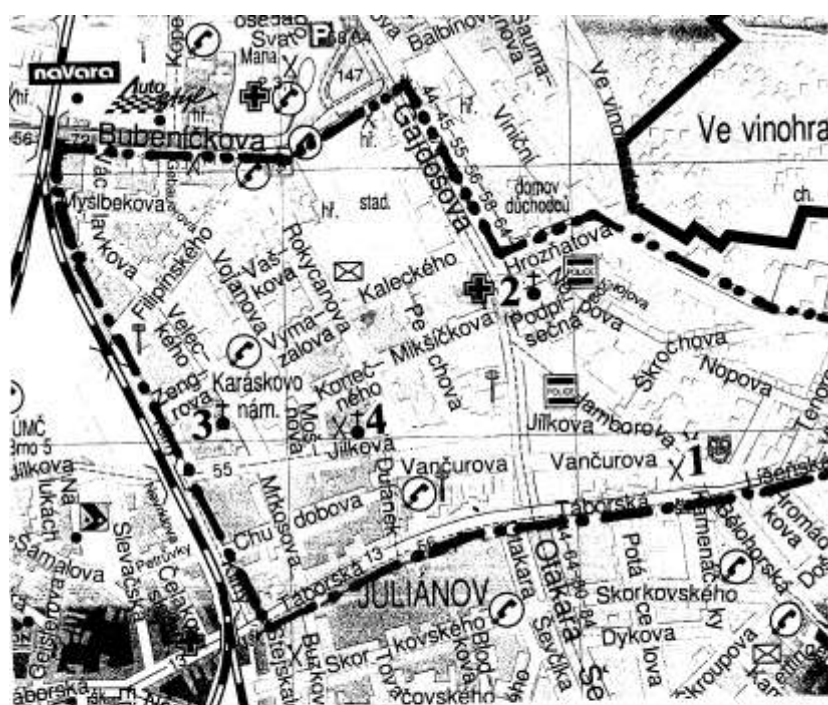
IC: Jaké koncerty vás čekají v nejbližší době?

JH: V nejbližší době především koncert 3.2. v brněnském Metro music baru, kam srdečně zvu všechny čtenáře tohoto časopisu. Dále chystáme několik koncertů v zahraničí, a vystoupení na hodně letních festivalech.

IC: Díky za rozhovor. Zbývá dodat, že kapela má své stránky <http://www.poletime.info>, kde mimo jiné najdete i CD kapely zdarma ke stažení. Tak ať se vám líbí a přijďte na ně do nějakého klubu – hrají pro radost.

Rozhovor zaznamenal Ivan Cimr

Bourání a nebourání Židenic

Legenda:

- Předpokládaná hranice sídliště
- 1 Dělnický dům
- 2 Řím.kat.kostel Cyrila a Metoděje
- 3 Chrám Spasitele ČČSH
- 4 Evangelický kostel

Už před rokem 1977 začaly orgány města Brna plánovat bytovou výstavbu a tentokrát ne „na zelené louce“ jako u Juliánova, Lesné, Líšně,... ale jako přestavbu městské čtvrti, a to Židenic. Nejprve všechny instituce sídlící v předpokládané oblasti obdržely od Městského národního výboru pozvánku na 18. prosince 1977 k jednání o výhledu bytové výstavby v Brně-Židenicích. Později informoval i majitele bezpočtu rodinných domků, většinou z 30. let 20. století. Za náš sbor jsem se jednání zúčastnil spolu s br. farářem Vladimírem Doulem. Tam jsme se oficiálně dověděli, o čem se už dlouho šeptalo, že má být asanována značná

část Židenic a na témže místě vybudováno nové sídliště z integrovaných panelových domů (obchody a služby v přízemích a bytové jednotky v dalších podlažích). Do asanačního pásma patřil celý areál našeho sboru. To znamená kostel na Jílkově ulici č. 74, stará modlitebna za kostelem a sborový dům (fara) na Konečného ulici č. 6/8. V celém bouraném prostoru měl zůstat Dělnický dům (otevřen 15.8.1897), římskokatolický kostel Cyrila a Metoděje na Gajdošově ulici (dle návrhu architekta Klaudia Madlmayra, vysvěcen 27.10.1935) a chrám Spasitele Církve československé husitské na Karáskově náměstí (projektant architekt Kučera, vysvěcen 5.7.1936). Shodou okolností mými spolužáky na stavební fakultě byli hlavní architekt města Brna a také vedoucí projektant přestavby Židenic z brněnského Stavoprojektu. Já sice nemohl patřit mezi nomenklaturní kádry, přesto jsem se ptal: Může nám to pomoci? Bylo třeba rychle jednat. Na 24.12. jsme vyvolali jednání u projektanta, kde jsme zdůvodňovali, proč zachovat evangelický kostel na Jílkově ulici z roku 1935. Je to dost ojedinělá funkcionalistická budova dle návrhu bývalého náměstka ministra stavebnictví a dlouholetého děkana stavební fakulty VUT v Brně architekta Miloslava Tejce a snad jediná jeho dochovaná stavba v rodném městě. Možná nám pomohla vánoční atmosféra Štědrého dne. Podařilo se, že v situaci nového sídliště zůstal ještě čtvrtý objekt, náš kostel. Měl jsem obavy, nahlas nevyřčené, a to o vnější vzhled, budova totiž stojí v řadové zástavbě. Jak bude vypadat volně stojící a jaké

budou nutné úpravy? Další jednání o přestavbě proběhla v únoru 1978 a pak v srpnu téhož roku. Náš kostel v projektové dokumentaci zůstal zachován, ostatní naše budovy ne, ale to nám ani nikdo nesliboval. I. etapa - bourání a výstavba - měla začít od Tábořské ulice severním směrem po ulici Jílkovu, II. etapa měla pokračovat od Jílkovy ulice dále na sever. Asanaci našich budov plánovali (kromě kostela) na rok 1982.

Zdá se, že ono megalomanské řešení přestavby Židenic patřilo k těžce proveditelným, technicky náročným, s nepředstavitelnými náklady na asanace, špatné základové podmínky... Práce na nehotové projektové dokumentaci na pokyn příslušného orgánu Stavoprojekt ukončil a na schůzi svolané tehdejší občanským, či uličním výborem v prosinci 1980 zainteresovaným oznámil, že se Židenice bourat nebudou. Všem nám spadl kámen ze srdce. Naše budovy zůstaly všechny, a to ne jako mrtvé stavby bez původních obyvatel, ale jako místa živého společenství sester a bratří všech generací od dětí, mládeže až po nejstarší. Inu, bez Božího požehnání marné lidské namáhání. I přes všechna možná rozumová a rozumná vysvětlení a „člověčí“ aktivitu přišlo nečekané řešení. Nestydím se napsat: Buď Bohu díky. Podobný osud měl stihnout také areál sboru ČCE v Hodoníně, kde se jednalo už i o konkrétních náhradních prostorách. Konec byl stejný jako v Židenicích.

Jiří Novák

FILM

Katyň

Byla neděle odpoledne, když jsem se po dobrém obědě vypravil do Špalíčku na film Katyň. Věděl jsem, že to nebude komedie ani laciná kovbojka, ale chtěl jsem se dozvědět, co se vlastně tehdy stalo a hlavně proč. Nechápal jsem, jaký prospěch mohli mít Sověti z toho, že dali popravit tisíce polských důstojníků. Vždyť to přece byli jejich spojenci?

Film natočil osmdesátiletý polský režisér Andrzej Wajda, ověnčený Oscary, pro kterého bylo toto téma celoživotní výzvou. V Katyni mu zahynul otec a matka se nikdy nedokázala vyrovnat s jeho smrtí. Teprve nyní - po více než šedesáti letech - bylo možné film natočit podle skutečnosti.

Hned začátek filmu je příznačný. Z jedné strany utíkají po mostě lidé před německou armádou, z druhé strany proti nim běží jiní lidé a volají: Obsazují nás Rusové. Během několika dnů bylo Polsko vymazáno z mapy a rozdělily si je dvě totalitní mocnosti. Je září 1939, nacisté obsazují krakovskou univerzitu a profesory bez výjimky odvázejí do koncentračního tábora. Polská armáda se stahuje na východ a vzdává se Rudé armádě. Obyčejní vojáci jsou záhy propuštěni domů, ale důstojníci zůstávají v internačních táborech. Nejsou to však jen vojáci z povolání, ale především do armády povolání záložníci. Polská inteligence. Technici, učitelé, lékaři, vysokoškoláci. Vše se zprvu jeví jako krátká epizoda. Vojáci věří, že půjdou brzy domů. Píší dopisy, slaví vánoce, za některými přijíždějí na návštěvu jejich manželky.

Ale pak se cosi zadrhne, hranice se uzavřou a vojáci jsou neznámí. V roce 1941 nacisté zahájí východní tažení, vyhlásí válku Sovětskému svazu a vpadnou do východního Polska. Němci tam objeví masové hroby a mezinárodní komise identifikuje mrtvá těla tisíců polských důstojníků. Sověti to však prohlásí za válečnou propagandu a ze smrti polských důstojníků obviní

gestapo. Celý problém se točí kolem roku, kdy nešťastní zajatci zemřeli. Pokud to bylo v roce 1940, nese vinu Stalin a NKVD. Pokud však zemřeli až v roce 1941, pak jejich smrt způsobilo gestapo. Nejhorší je, že pozůstalým nikdo neřekne pravdu. A právě o této nejistotě pojednává nejdelší, střední část filmu. O manželkách a dcerách, které se marně snaží dopátrat, co se vlastně stalo. Mnohé věří, že se jim jejich milí ještě vrátí. Jiné tuší pravdu, ale musí mlčet nebo dokonce veřejně lhát.

Zde jsme si uvědomil, jak je polská zkušenost s válkou a totalitou odlišná od té naší. My jsme možná také někdy museli lhát. Učili jsme se, že nás osvobodila sovětská armáda, i když jsme věděli, že v Plzni byli Američané. I my jsme tušili, že to se sebevraždou Jana Masaryka je přinejmenším podivné. Ale nikdy jsme nemuseli na hroby svých rodičů psát falešné datum. Poláci ano. Kdo napsal na náhrobek svého otce, že zemřel v Katyni v roce 1940, šel do vězení a náhrobek zmizel ze hřbitova. Téma Katyň bylo v Polsku tabu. Ani západ se k němu dlouho nechtěl vyjadřovat, protože za války potřeboval Sověty jako spojence. K vraždě dvaceti tisíc polských důstojníků se přiznal až v roce 1990 Michail Gorbačov. Archivní dokumenty k této události dosud zpřístupněny nebyly.

Není divu, že uvedení tohoto filmu bylo pro Poláky událostí roku. Otázka je, jak tento film přijmou diváci v Rusku a zda se tam bude vůbec promítat. Film přitom není vůbec protiruský. Je tu třeba ruský důstojník, který s nasazením vlastního života ukryje ve svém bytě manželku a dceru polského důstojníka, které přijde zatknout NKVD.

Konec filmu je děsivý. Rekonstruuje průběh poprav v katyňském lese včetně buldozeru zahrnujícího masové hroby. Člověk odchází z kina otřesen a se slzami v očích. Především si však stále klade otázku: Proč? Jaký mohlo mít smysl pobít elitu polského národa. Vojáky, kteří mohli bojovat po boku sovětské armády proti nacismu! S touto nezodpovězenou otázkou jsem odcházel z kina, otřesen zřůdností sovětského režimu. Zatímco nám v dětství promítali filmy o zlých nacistech a sovětských hrdinech u Stalingradu, měli by teď našim dětem ukázat také hrůzu, která nám hrozila z východu.

Teprve po několika dnech mi došlo, že odpověď na mou otázku se z velké části skrývá v historii. Ze zpětného pohledu se jeví druhá světová válka jako společný boj Západu a Východu proti nacismu. Ale zpočátku to tak nebylo. V

roce 1940 byli nacisté a Sověti spojenci a Polsko mělo být navždy vymazáno z mapy. Proto ty nepochopitelné vraždy. Aby mohl národ zvednout hlavu, potřebuje inteligenci. Sovětská NKVD pracovala ve východním Polsku na přímý příkaz z Moskvy.

Asi o dva měsíce později byl v české televizi uveden dokumentární film o rodinách z české části Těšínska, které prožily stejný příběh. Otec Polák, matka Češka a děti, které celý život nechápaly, kde a proč jejich táta zahynul. Jsou to hrozné věci, ale jen když si je budeme stále připomínat a dávat pozor, aby se nic podobného nemohlo opakovat, nezemřeli ti nevinní lidé úplně nadarmo.

Jiří Gruber

DĚTEM

Milé děti,

dnes mám pro Vás malý a ne moc těžký úkol. Zamyslete se, co je v životě důležité, co vlastně potřebujeme.

- Udělej ☺ u věcí, které potřebuješ,
- udělej 🏠 u věcí, které potřebuješ, abys měl pocit domova,
- udělej ✓ u věcí, které potřebuješ ve škole,
- udělej ○ u věcí, které potřebuješ a chceš.

Pán Bůh ví o tom, co potřebujeme. A proto v novém roce: „Hledejte především Jeho království, to ostatní Vám bude přidáno.“

Katka

Brno I

V uplynulém období jsme měli největší radost z průběhu dětské vánoční slavnosti a dík patří všem, kteří se podíleli na její přípravě. Vydařená byla také půlnoční bohoslužba a zpěv Cantate Domino na Boží Hod vánoční. Všem se líbili hudební bohoslužby pro mládež na začátku ledna. Přemýšleli jsme nad neúčastí členů našeho sboru na Aliančním modlitebním týdnu. Staršovstvo jednomyslně rozhodlo zahájit přípravu opakované volby sestry farářky do 31.7.2010 a schválilo text o křtu, který bude nabídnut rodinám i jednotlivcům žádajícím o křest. Staršovstvo vyslovilo poděkování bratru Pavlu Wolfovi a sestře Janě Korytářové za vzornou distribuci církevního tisku, podobně i bratřím Pavlu Syptákovi a Pavlu Burešovi za elektroinstalační práce na faře v uplynulém roce. Byly schváleny termíny celocírkevních sbírek a mimořádných akcí v prvním pololetí. Finanční komise připraví na příště návrh rozpočtu na rok 2009 a stavební komise se sejde s architektem, který připravuje návrh na vybavení sborových místností nábytkem.

Jiří Gruber

Brno II

Nelze začít výhled do nastávajícího roku bez ohlednutí na to, co bezprostředně předcházelo – v tomto případě na období vánočních svátků a novoroční čas. Vánoce jsou příležitost ke zvěstování. Platí to pro obvyklá setkání sboru při bohoslužbách, pro setkání v domově důchodců a ústavu sociální péče, pro dětské odpoledne. Je takových setkání o svátcích o něco víc. Někomu snad přinášejí skutečné povzbuzení, někomu snad alespoň příležitost, aby nebyl sám. - - Staršovstvo přijalo pečlivě připravené zprávy o výsledcích sborového hospodaření v předposledním měsíci loňského roku. - - Za řádného člena staršovstva byl povolán dosavadní náhradník Jan Bedřich, a to na místo uprázdněné v loňském roce úmrtím presbyterky Evy Boudové. - - Zaměstnal nás ovšem i rozvrh toho, co chceme podniknout ve sboru a v seniorátě v prvním pololetí.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Lednová schůze staršovstva se nesla v duchu plánování sborových aktivit v následujících týdnech. V nejbližší době se mimo jiné chystá víkendové soustředění konfirmandů, připravují se zimní a jarní sborová setkání a také společné bohoslužby s bratry katolíky v cyrilometodějském kostele na Gajdošově ulici (7. 2. v 17.00 hod.). - S potěšením jsme konstatovali, že prodejní výstava uměleckých fotografií, která je instalována v modlitebně, zaznamenala ve sboru pozitivní ohlas. Několik fotografií již má své nové majitele, přičemž polovina výtěžku z prodeje byla věnována sboru. S laskavým dovolením autorky Dany Šlancarové bude výstava prodloužena minimálně do poloviny února. - Staršovstvo se seznámilo s výsledky hospodaření za rok 2008: všechny závazky se nakonec podařilo zaplatit, což (vzhledem k poměrně nákladné rekonstrukci suterénu modlitebny loni v létě) se ještě před dvěma měsíci nezdálo pravděpodobné. Také jsme si nastínili možnosti pokračování oprav sborových budov v následujícím roce.

L. Švanda